

## Comunicat de presă Analiza sezonului estival 2019 pe litoral

**Dacă în anul 2018 prin introducerea voucherelor de vacanță numărul turiștilor a crescut cu 22% pe litoral, în această vară creșterea a fost doar de 3 %.**

**Cu toate că în presă s-a vehiculat pe baza unor studii superficiale o creștere exagerată a tarifelor pe litoral, în acest an acestea s-au majorat în medie cu doar 4%, procent insuficient pentru a acoperi creșterea cheltuielilor cu salarii, materii prime și utilități.**

Beneficiarii de vouchere de vacanță au ales anul acesta să-și petreacă concediul și în alte destinații din țară, profitând de faptul că oferta unităților de cazare care acceptă plata cu voucherele de vacanță s-a dublat. Astfel, în acest sezon numărul de turiști pe litoral a crescut cu doar 3% față de anul trecut, Mamaia, Eforie Nord și Venus fiind stațiunile cu cea mai mare cerere, iar la polul opus s-au situat Olimp, Cap Aurora și Eforie Sud.

Având în vedere numeroasele investiții în structurile de primire turistică, s-a observat menținerea tendinței de creștere a numărului de turiști în sudului litoralului, mai ales a turiștilor familiști cu copii.

### SOSIRI ÎN STRUCTURILE DE CAZARE DE PE LITORAL \*

	mai			iunie			iulie			august			septembrie		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
<b>Total</b>	52980	43025	48277	166778	165573	200027	369934	371344	381796	393644	446207	443899	118561	141960	135000
<b>Romani</b>	46285	37781	41980	157967	157517	189658	359052	358176	370771	381102	433908	434070	110840	135231	129000
<b>Straini</b>	6695	5244	6297	8811	8056	10369	10882	13168	11025	12542	12299	9829	7721	6729	6500

\*Deoarece datele statistice aferente lunii sept 2019 nu sunt inca disponibile , studiul se bazeaza pe datele INSSE in perioada mai-august.

\*Federatia Patronatelor din Turismul Romanesc pe baza datelor obtinute de la membrii sai au estimat o scadere de 5 % a numarului de turisti in luna septembrie 2019.

Conform site-ului oficial al Ministerului Turismului, la data de 13 septembrie 2019, în stațiunile de pe litoralul românesc, inclusiv Constanța, Eforie și Mangalia erau **2082** structuri de cazare clasificate, care aveau **61.736** spații de cazare și puneau la dispoziție un număr de **132.217** locuri de cazare, cu **10.937** mai multe decât anul trecut. Astfel, turiștii care au ales litoralul românesc pentru a-și petrece vacanța în acest an, au avut la dispoziție o gamă largă de oferte, în funcție de preferințele și de bugetul fiecărui turist.

Cele mai multe locuri de cazare sunt reprezentate de locuri în hoteluri, aproximativ **75.001**, iar restul de **57.216** de locuri de cazare sunt în vile, campinguri, hosteluri. Se observa anul acesta o orientare a turistilor catre rezervarile facute online, direct catre hotel. Astfel, spațiile de cazare din hotelurile de 1 - 2 stele s-au vândut în procent de 60% prin agenții de turism și 40% prin alte canale de rezervări. Spațiile de cazare în hotelurile de 3, 4 și 5 stele s-au vândut în procent de 45% prin agenții de turism și 55% prin alte sisteme de rezervări.

Topul celor 10 țări de proveniență a turiștilor străini care au sosit pe litoralul românesc, potrivit datelor Institutului Național de Statistică pentru luna iulie, a fost condus de Germania, urmată de SUA, Israel, Franța, Polonia, Regatul Unit, Italia, Belgia, Austria, Republica Moldova.

Gradul de ocupare pe litoral in luna iunie a fost cu putin peste 50% datorită programului special "Litoralul pentru toți" și biletelor vândute prin sistemul early booking. În ultimii ani, din cauza ploilor

abundente din întreaga țară, la începutul lunii iulie gradul de ocupare era scăzut. Anul acesta în primele trei luni ale sezonului s-a înregistrat o creștere a numărului de turiști sosiți pe litoral cu 8,6% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. Chiar dacă vremea buna a revenit, începând cu luna august, numărul turiștilor nu a mai crescut spectaculos ca anul trecut, procentul fiind cu doar 5% în creștere față de aceeași lună a anului trecut.

Majorarea tarifelor cu numai 4% și creșterea statistică a numărului de turiști cu doar 3% față de anul 2018, a făcut ca profitul hotelierilor de pe litoral să scadă față de cel din anul anterior. Cauzele sunt productivitatea scăzută a angajaților pe fondul unei creșteri forțate a fondului de salarii cu 20-30%, creșterea costurilor pentru utilități cu 15-20%, majorarea prețurilor materiilor prime alimentare cu 10-15%.

În acest an, pe litoral a continuat criza forței de muncă. Cauzele sunt: exodul populației, scăderea natalității, ieșirea la pensie a numeroși angajați, legislația anacronică și protecționistă. Chiar dacă exista încercări timide de a suplini lipsa forței de muncă cu muncitori din alte țări, în România se va accentua criza angajaților în următorii ani. Din păcate, în acest moment nu se întrevăd soluții viabile, tânăra generație nefiind pregătită să muncească productiv, sistemul de educație fiind incapabil să facă față provocărilor din piața muncii, iar importul de muncitori nu este o soluție fezabilă financiar în turismul sezonier de pe litoral.

Având în vedere că sezonul estival s-a decalat în ceea ce privește vremea, chiar dacă voucherele de vacanță au fost eliberate pe parcursul întregului an, s-a păstrat tendința ca foarte mulți turiști să vină pe litoral în luna august sau la începutul lunii septembrie.

Modificarea structurii anului școlar a făcut ca multe dintre hotelurile de pe litoral să se închidă înainte de jumătatea lunii septembrie, odată cu începerea școlilor.

Constatam că și România se adaptează rapid tendinței mondiale de "sharing accommodation", astfel că, potrivit estimărilor FPTR, 20% din locuințele private din stațiunile și orașele de pe litoral, se închiriază în timpul sezonului estival, ceea ce generează un număr foarte mare de persoane cazate, ducând la aglomerarea stațiunilor. Nu se știe care este volumul exact al turismului nedeclarat și necuantificat în miile de apartamente neclasificate care operează în regim de închiriere hotelier (Mamaia, Navodari etc.), în casele și apartamentele oferite de localnici (Constanța, Eforie, Vama-Veche, 2 Mai, Mangalia etc.) sau în alte structuri de primire turistică neclasificate, valorificate online.

În lipsa unui management judicios al destinațiilor turistice, s-au acordat de către autoritățile locale autorizații marilor retaileri pentru construcția de hipermarketuri, autorizații pentru mici magazine alimentare acolo unde nu este necesar, ceea ce a dus la transformarea stațiunilor turistice în orașe și a turiștilor în locuitori, iar operatorilor din turism le-au provocat pierderi mari în vânzările din activitatea de alimentație publică.

Mediul de afaceri a investit în structuri de cazare pe litoralul românesc, a creat oferte și servicii cât mai diversificate, care să cuprindă o arie cât mai largă de turiști. Deși mediul de afaceri din turism depune eforturi în fiecare an pentru creșterea numărului turiștilor din stațiunile de la malul mării, se confruntă în continuare cu aceleași probleme care s-au permanentizat: administrarea și atribuirea ineficientă a plajelor, lipsa unui plan urbanistic coerent, lipsa mijloacelor de transport public, lipsa punctelor sanitare, iluminatului public deficitar, spații verzi neamenajate, acces dificil în destinație, drumuri neasfaltate sau crăpate, trotuare distruse, lipsa parcarilor amenajate, spații verzi neîntreținute etc. Toate aceste probleme, dar și lipsa managementului eficient al stațiunilor, duc pe termen lung, la scăderea atractivității destinației și la scăderea interesului turiștilor pentru litoralul românesc.

Mediul de afaceri din turism a reușit să convingă legislativul că cea mai bună soluție pentru gestionarea stațiunilor este Organizația de Management al Destinației (OMD), prima entitate de acest fel fiind înființată în municipiul Mangalia.

Chiar dacă cheltuielile de operare au crescut cu peste 20% în 2019, mulți investitori vor fi tentați să reinvestească profitul obținut în acest an, în special în nordul zonei Mamaia, a zonei Navodari și în sudul litoralului. Vor continua investițiile în structurile de primire turistică existente, astfel încât să se ridice gradul de confort spre minim 3 stele.

Conjunctura turistică internațională este incertă, falimentele răsunătoare din ultima perioadă vor duce la modificări ale piețelor turistice internaționale, ceea ce va afecta și puținele sosiri ale turiștilor în România.

Conjunctura turistică națională nu este favorabilă dezvoltării turismului intern și a incoming-ului deoarece instabilitatea politică impune o prudență sporită în ceea ce privește investițiile și a operatorilor în ceea ce privește contractele anului viitor. În acest context tarifele vor rămâne la fel sau vor avea creșteri ne semnificative la unele hoteluri.

*\*Aceste date au fost obținute pe baza informațiilor primite de la INSSE, Ministerul Turismului, a estimărilor realizate de către membrii FPTR și a unui număr important de operatori din turism.*

## **FEDERAȚIA PATRONATELOR DIN TURISMUL ROMÂNESC**

*Relații suplimentare*

*Dr. ing. Dragos Raducan*

*Prim-Vicepresedinte Executiv FPTR*

*Mobile: +40744544056*

*E-mail: office@fptr.ro*

*Web: www.fptr.ro*

*Office: Phoenicia Business Center , 11A Turturelelor Street, 3rd district, Bucharest, Romania*